

Perusopetuksen tuntijako 1.8.2024 alkaen

Suomenkielinen kasvatus- ja koulutuslautakunta 10.10.2023 § 44
1567/12.00.01/2019

Valmistelija	Opetusjohtaja Astrid Kauber, etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi
Päätösehdotus	<p>Sivistysjohtaja Ikonen Eeva-Kaisa</p> <p>Suomenkielinen kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää</p> <p>1 hyväksyä liitteessä 1 olevan suomenkielisen perusopetuksen kuntakohtaisen tuntijaon 1.8.2024 alkaen vaiheittain niin, että siirtymässä otetaan huomioon oppilaan oikeus valtakunnalliseen vähimmäistuntimäärään koko perusopetuksen ajalta</p> <p>2 valtuuttaa opetuspalvelut laatimaan kuntatasoisen siirtymävaiheiden ohjeen kouluille 28.2.2024 mennessä.</p>
Käsittely	
Päätös	Suomenkielinen kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti.
Tiedoksi	
Selostus	<p>Kirkkonummen kunnan vuoden 2023 talousarvioneuvotteluissa sekä suomenkielisen että ruotsinkielisen opetuksen tavoitteisiin päätettiin lisätä sitovien tavoitteiden luominen suomen- ja ruotsinkielisten koulujen oppilaskohtaisten kustannusten yhdenvertaistamiseksi sekä näihin tavoitteisiin tähtäävän toimenpidesuunnitelman laatiminen helmikuun 2023 loppuun mennessä. Talousarvioneuvotteluja oli edeltänyt kunnanhallituksen valmistelukehyksen päätös (§ 237 618/02.02.00/2022), jossa edellytettiin talouden tasapainottamistoimia kaikilta palvelualueilta. Perusopetuksen tuntijakojen tarkastelu liittyi osaltaan tähän tehtävään.</p> <p>Suomenkielinen kasvatus- ja koulutuslautakunta oli jo aiemmin, kokouksessaan 26.10.2022, käsitellyt suomenkielisten ja ruotsinkielisten varhaiskasvatus- ja opetuspalveluiden kustannuseroja koskevaa selvitystä. Sama selvitys oli ruotsinkielisen kasvatus- ja koulutuslautakunnan käsittelyssä 2.11.2022.</p> <p>Edellä mainitussa selvityksessä todettiin, että osa kustannuserosta selittyy Kirkkonummen kunnan ruotsinkielisen opetuksen tuntijaolla. Tämän tuntijaon mukaan ruotsinkielisen opetuksen oppilas opiskelee alakoulun aikana viisi vuosiviikkotuntia enemmän äidinkieltä, yhden vuosiviikkotunnin enemmän ympäristöoppia ja yhden vuosiviikkotunnin enemmän A2-kieltä kuin suomenkielistä koulua käyvä oppilas ja yläkoulussa kaksi vuosiviikkotuntia enemmän A2-kieltä ja B2-kieltä ja yhden vuosiviikkotunnin A1-kieltä kuin suomenkielistä koulua käyvä oppilas. Nämä lisätunnit perustuvat lautakunnan paikalliseen päätökseen. Valtioneuvoston asetus on suomenkielisen ja ruotsinkielisen opetuksen oppiaineiden ja tuntimäärien osalta yhdenmukainen.</p>

Yksi toimenpiteistä kustannuserojen tasaamiseen, kustannustehokkuuden lisäämiseen ja kuntalaisten yhdenvertaisuuden parantamiseen on yhtenäistää paikallinen tuntijako opetuskielten kesken.

Toimenpidesuunnitelmaa suomen- ja ruotsinkielisten oppilaskohtaisten kustannusten yhdenvertaistamiseksi käsiteltiin kunnanhallituksen kokouksessa 27.3.2023. Kunnanhallitus päätti ehdotuksen mukaisesti seuraavin evästyksin: jatkoselvityksissä tulee varmistaa, että tuntijako on molemmissa kieliryhmissä tasapuolinen ja että mahdollisuudet valinnaisiin aineisiin on huomioitu. Kaikkien koulujen oppilailla tulee olla mahdollisuus saada yhtä paljon opetusta peruskoulussa. Tuntijaossa on huomioitava, että molemmilla kieliryhmillä tulee valinnaisuusmahdollisuudet huomioiden olla mahdollisuus samaan kokonaistuntimäärään.

Uuden paikallisen tuntijaon laatimiseen koottiin työryhmä, johon kuuluivat rehtorit Marjo Rantanen ja Teresia Kajanti, ent. opetuspäällikkö ja nykyinen rehtori Katri Vepsä, suunnittelijat Aleksina Raja, Laura Skaffari ja Maria Viitasalo sekä opetusjohtaja Astrid Kauber.

Valtakunnallisen tuntijaon määrää valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta (793/2018). Valtakunnallinen tuntijako on velvoittava, ja sen asettamat vähimmäistuntimäärät tulee täytyä kaikissa oppiaineissa.

Valtioneuvoston asetus perusopetusta (852/1998) määrittelee vähimmäistuntimäärät vuosiluokittain. Valtioneuvoston asetuksen perusopetusasetuksen 3 §:n muuttamisesta (794/2018) mukaan perusopetusta annetaan oppilaalle 1. ja 2. vuosiluokalla keskimäärin vähintään 20, 3. vuosiluokalla keskimäärin vähintään 22, 4. vuosiluokalla keskimäärin vähintään 24, 5. ja 6. vuosiluokalla keskimäärin vähintään 25, 7. ja 8. vuosiluokalla keskimäärin vähintään 29 ja 9.vuosiluokalla keskimäärin vähintään 30 tuntia työviikossa. Tämä on normi ja tuntimäärän tulee täytyä valtakunnalliseen tuntijakoon kirjattujen pakollisten ja valinnaisaineiden tunneista.

19.1.2023 päätettiin valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta annetun valtioneuvoston asetuksen 6 §:n muuttamisesta (111/2023), jolloin B1-kieleen lisättiin yksi vuosiviikkotunti 7. vuosiluokalle. Uusi asetus astuu voimaan 1.8.2024, joten on luonteva muuttaa paikallista tuntijakoa siten että muutoksen tulevat voimaan asteittain 1.8.2024 alkaen.

Tuntijakotyöryhmä huomasi, että nykyinen tuntijako ei noudata kaikilta osin valtakunnallista tuntijakoa ja päätti lähteä rakentamaan kuntakohtaista tuntijakoesitystä siten, että ensin vuosiluokille sijoitettiin pakolliset aineet, sen jälkeen taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit sekä muut valinnaisaineet ja viimeisenä lisätunnit, ns. Kirkkonummi-tunnit, joka on kunnan oma panostus perusopetukseen ja johon kunta ei saa valtionosuuksia. Näitä Kirkkonummi-tunteja ei voida huomioida vuosiluokkien vähimmäistuntimäärien laskennassa.

Esittelijä esittää työryhmän työskentelyn pohjalta, että Kirkkonummi-tunteja olisi jatkossa:

- suomenkielisessä opetuksessa kolme tuntia, jotka tulevat sijoittumaan äidinkielen ja kirjallisuuden oppiaineeseen vuosiluokille 3–5

- ruotsinkielisessä opetuksessa kolme tuntia, jotka tulevat sijoittumaan äidinkielen ja kirjallisuuden oppiaineeseen vuosiluokille 3–5, ja lisäksi kaksi tuntia, jotka tulevat sijoittumaan B2 (valinnainen vieras kieli) -opetukseen vuosiluokalle 7.

Tällä muutoksella voidaan taata molemmille kieliryhmille mahdollisuus samaan enimmäistuntimäärään valinnaisuusmahdollisuudet mukaan lukien. Myös vähimmäistuntimäärä on esityksen mukaisessa tuntijaossa yhtenevä.

Kirkkonummi-tuntien arvioitu kustannus nykyisillä oppilasmäärillä on:

- suomenkielisessä opetuksessa 224 100 euroa lukuvuodessa (83 vuosiviikkotuntia)
- ruotsinkielisessä opetuksessa 64 800 euroa lukuvuodessa (24 vuosiviikkotuntia).

Näistä valtionosuuslaskennan piirissä 1.8.2025 tullevat olemaan kaikki kolme suomenkielisen opetuksen lisätuntia ja ruotsinkielisten koulujen kolme alakoulun äidinkielen tuntia. Valtionosuuksien ulkopuolelle tulevat jäämään ruotsinkielisen yläkouluopetuksen kaksi valinnaisen vieraan kielen (B2) lisätuntia. Kolmen vuosiviikkotunnin vähennys suomenkielisestä opetuksesta tulee tarkoittamaan 224 100 euron säästöä verrattuna nyt voimassa olevan tuntijaon mukaisen opetuksen kustannuksiin.

Olenneisimmat muutokset suomenkielisen perusopetuksen tuntijaossa verrattuna nykyiseen tuntijakoon:

- äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineeseen tulee kolme tuntia lisää vuosiluokille 3, 4 ja 5 (ns. Kirkkonummi-tunnit)
- A1-kielen (ensimmäinen vieras kieli) opetus alkaa 1. luokan syyslukukaudella
- B1-kielen (toinen kotimainen kieli) tuntimäärät muuttuvat vuosiluokilla 7–9 seuraavasti: yksi tunti lisää 7. vuosiluokalle, yksi tunti lisää 8. vuosiluokalle, ja 9. vuosiluokalta vähennetään yksi tunti
- Ympäristöopissa 4. vuosiluokalle tulee yksi tunti lisää, ja 6. vuosiluokalta vähennetään yksi tunti
- Uskonto/elämäkatsomustieto: 3. vuosiluokalta vähennetään yksi tunti, ja 6. vuosiluokalle lisätään yksi tunti
- Musiikissa 4. vuosiluokalta vähennetään yksi tunti
- Kuvataiteessa 1., 2., 5. ja 6. vuosiluokilta vähennetään yksi tunti, yhteensä neljä tuntia
- Käsiyössä 7. vuosiluokalta vähennetään yksi tunti
- Valinnaisaineen opetus alkaa 4. vuosiluokalta, ja 8. vuosiluokalta vähennetään kaksi valinnaisaineen tuntia

